Lietas Nr. C30392413
Lietvedības Nr. C-1329-14/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2014.gada 29.septembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Krigena-Jurkāne,
ar sekretāru O.Puriņu,
2012.gada 29.septembrī

Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrība /Nosaukums A/ (turpmāk –AS /Nosaukums A/) prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu, un

konstatēja

2013.gada 14.janvārī AS /Nosaukums A/ (turpmāk - prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk - atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp atbildētāju un prasītāju tika noslēgts līgums par kartes „EXPRESS" konta atvēršanu, apkalpošanu un kredītlimita piešķiršanu (turpmāk – līgums).

Parakstot līgumu, atbildētājs apņēmās pildīt tajā paredzētās saistības, saskaņā ar 6., 8. un 9.punktu maksāt prasītājam procentus 20,4% apmērā no faktiski izlietotās kredītlimita summas, sākot ar kredītlimita (tā daļas) lietošanas 31.dienu. Procentu maksājumu un kartes kredīta atmaksu atbilstoši pieteikuma 7.punkta un 10.punkta 10.1. un 10.2.apakšpunkta noteikumiem prasītājs ietur no līguma ietvaros veiktās minimālās kartes kredīta iemaksas summas, kuru atbildētājam ir pienākums veikt līdz katra mēneša priekšpēdējai dienai; par katru minimālās kartes kredīta iemaksas summas apmaksas kavējuma dienu atbildētājs apņemas maksāt prasītājam līgumsodu saskaņā ar atbildētāja pakalpojuma tarifiem.

Saskaņā ar līguma noteikumiem prasītājs piešķīra atbildētājam kredītlimitu LVL 1730 apmērā. Norādīts, ka atbildētājs kavē līgumā paredzēto maksājumu izpildi.

Prasītājs 2012.gada 28.jūnijā nosūtīja atbildētājam paziņojumu par saistību izpildi pirms termiņa, kurā lūdza atbildētājam izpildīt visas līguma saistības pirms termiņa līdz 2012.gada 12.jūlijam.

Atbildētāja neizpildīto līguma saistību apmērs uz 30.11.2012.g. ir LVL 3397,22, kas sastāv no:
- izmantotās kredītlimita summas – LVL 1698,61;
- procentiem par kredītlimita izmantošanu – LVL 41,90;
- līgumsoda par maksājuma kavēšanu – LVL 1656,71.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādnieka neizpildīto līguma saistību summu LVL 3397,22 apmērā, ietverot: izmantoto kredītlimita summu LVL 1698,61 apmērā, procentus par kredītlimita izmantošanu LVL 41,90 apmērā; līgumsoda par maksājuma kavējumu LVL 1656,71 apmērā, kā arī lūdz piedzīt samaksātos tiesas izdevumus par valsts un kancelejas nodevas samaksu LVL 300,89 apmērā, un noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no parāda summas līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1652., 1662., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1760., 1765., 1934., 1943., 1946.pantiem.

Atbildētāja/pers. A/ paskaidrojumus Civilprocesa likuma 148.panta kārtībā nav sniegusi.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis nav ieradies. Lietas materiālos ir prasītāja pārstāvja iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. A/ nebija ieradies, nav ziņojis tiesai par neierašanās iemesliem. Par tiesas sēdēs laiku un vietu atbildētājam paziņots, nosūtot pavēsti ierakstītajā sūtījumā uz prasītāja norādīto dzīvesvietu, ko apliecina pavēstu uzziņa un saņemts apliecinājums. Pie šādiem apstākļiem, tiesa uzskata, ka prasītājam par tiesas sēdēs laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56^2.panta kārtībā.

Tiesa uzskata atbildētāja neierašanos tiesas sēdē par neattaisnotu un par iespējamu izskatīt lietu bez pušu klātbūtnes.

Motīvu daļa

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa secina, ka prasītāja prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Saskaņā ar 2008.gada 8.februārī Pieteikumu kartes „Express" konta atvēršanai un kartes kredītlimita saņemšanai, AS /Nosaukums A/ piešķīra atbildētājam kredītlimitu LVL 1730, nosakot, ka kredīta procentu likme ir 20,4% gadā. Ar savu parakstu uz iepriekš minētā pieteikuma atbildētājs apliecināja, ka viņš ir iepazinies ar pašu līgumu, Vispārējiem darījuma noteikumiem un tarifiem, līdz ar to, piekrita tiem un apņēmās šos noteikumus ievērot un pildīt.

Saskaņā ar Pieteikuma kartes „Express" konta atvēršanai un kartes kredītlimita saņemšanai 10.punktu kartes kredīta atmaksa un kartes kredīta procentu samaksa notiek katru mēnesi līdz katra mēneša priekšpēdējai darba dienai (ieskaitot), veicot attiecīgas summas iemaksu kartes kontā.

Civillikuma 1756.pantā ir noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1753.pants paredz, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādās naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

/pers. A/ nav izpildījusi savas ar iepriekš minēto līgumu uzņemtās saistības, līdz ar to atbildētāja pamatparāds ir LVL 1698,61 un procenti ir LVL 41,90.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi.

Pieteikuma kartes „Express" konta atvēršanai un kartes kredītlimita saņemšanai 10.1.punktā ir noteikts, ka, ja klients nav samaksājis minimālo kartes kredīta iemaksas summu līdz kārtējā mēneša priekšpēdējai darba dienai (ieskaitot), sākot ar nākamo dienu tiek aprēķināti bankas pakalpojumu tarifos noteiktie līgumsodi.

Saskaņā ar bankas tarifiem līgumsods ir 0,274% (dienā).

Pamatojoties uz minēto, prasītājs ir aprēķinājis atbildētājam līgumsodu LVL 1656,71 apmērā par laika periodu no 2008.gada 29.augusta līdz 2012.gada 30.novembrim.

Judikatūrā ir atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (Augstākas tiesas Senāta Civillietu departamenta 2004.gada 22.septembra spriedums lietā Nr.SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-48, 2007.gada 20.jūnija lēmums lietā Nr.SPC-43, 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr.SKC-212).

Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, bet ir jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Tiesa uzskata, ka līgumsoda samērīgums un taisnīgums izvērtējams atbilstoši Civillikumā 5.pantam un Civilprocesa likuma 5.panta piektajai daļai.

Samērojot pušu tiesiskās intereses nolūkā nodrošināt prognozējamas un atbildīgas civiltiesiskās apgrozības attiecības, lai šīs lietas ietvaros līgumsods nodrošinātu prasītāja zaudējumu atlīdzību, tiesa uzskata, ka līgumsods nosakāms mazākā apmērā, nekā to lūdz prasītājs. Tiesa atzīst, ka līgumsods 30 % apmērā no kavētā pamatparāda maksājuma būtu vērtējams kā saprātīgs un taisnīgs.

Turklāt tiesa atzīst, ka pie apstākļiem, kad atbildētāja maksājumu kavējums iestājies 2008.gada augustā, prasītājs tikai pēc pieciem gadiem cēla tiesā prasību par parāda piedziņu, tādejādi nepamatoti radot iespēju palielināt līgumsoda apmērus.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka tiesai nav tiesību un tas arī nebūtu taisnīgi pilnībā atbrīvot atbildētāju no nokavējuma sekām (līgumsoda), tas ir, atbildības par maksājumu termiņu kavējumu gadījumā, kad prasītājs pamatoti pieprasīja saņemto pakalpojumu apmaksu, jo tādā gadījumā atbildētājs netiktu motivēts nokārtot savas līgumsaistības atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem, netiktu ievērotas prasītāja tiesības saņemt naudas summu par kavējuma laiku, kā arī tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips par labu atbildētājam.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsodu samazināt, un līgumsods piedzenams LVL 509,58 apmērā. Tādējādi tiesas ieskatā tieši šādā apmērā prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma, bet pārējā daļā prasība par līgumsoda piedziņu ir noraidāma.

Tiesai nav pamata apšaubīt AS /Nosaukums A/ norādīto atbildētāja kopējā parāda summas apmēru, kā arī nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu tiesību pēc prasījuma ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, sakarā ar ko no /pers. A/ par labu AS /Nosaukums A/ piedzenama aizdevuma pamatsumma LVL 1698,61 apmērā, līgumiskie procenti par aizdevuma lietošanu LVL 41,90 un līgumsods LVL 509,58 apmērā.

Saskaņā ar Eiropas Savienības Padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumu par euro ieviešanu Latvijā 2014.gada 1.janvārī un Euro ieviešanas kārtības likumu noteiktais maiņas kurss ir 1 euro = 0,702804 lati.

Tādējādi no atbildētājas par labu prasītājam piedzenams pamatparāds EUR 2416,90 (LVL 1698,61), līgumiskie procenti EUR 59,61 (LVL 41,90) un līgumsods EUR 725,07 (LVL 509,58).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu AS /Nosaukums A/ ir nosakāmas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, tādējādi prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi - samaksātā valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram EUR 362,80 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 (LVL 3,30), kopā EUR 367,50.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^1.panta otro daļu, ņemot vērā prasības raksturu un piedzenamās summas apmēru, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums atbildētājam labprātīgi izpildāms desmit dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 97., 193., $204.^1$ pantu, tiesa

nosprieda

AS /Nosaukums A/ prasību pret /pers. A/ apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, AS /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, labā aizdevuma pamatsummu EUR 2416,90 (LVL 1698,61), līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu EUR 59,61 (LVL 41,90), līgumsodu EUR 725,07 (LVL 509,58) un tiesas izdevumus EUR 367,50, bet pavisam kopā EUR 3569,08 (trīs tūkstoši pieci simti sešdesmit deviņi *euro* 08/100).

AS /Nosaukums A/ prasību pret /pers. A/ daļā par līgumsoda EUR 1632,21 (LVL 1147,13) noraidīt.

Noteikt AS /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no aizdevuma pamatsummas jeb EUR 2416,90 (LVL 1698,61) par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgas izpildes – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu prasītājs var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas un atbildētāja /pers. A/ 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena noteikta 2014.gada 13.oktobris.

Tiesnese **I.Krigena-Jurkāne**